

Stortingets kontroll- og konstitusjonskomite
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

23/5174-16

12. desember 2023

Vedrørende spørsmål om regjeringsapparatets håndtering av habilitetsregelverk mv.

Jeg viser til Kontroll- og konstitusjonskomiteens brev av 5. desember 2023.

Svar på komiteens spørsmål

1. Komiteen viser til spørsmål 2 i kontroll- og konstitusjonskomiteens brev av 24. oktober 2023 og statsrådets svar på spørsmålet i brev av 31. oktober 2023. Komiteen ber om at statsråden eksplisitt besvarer spørsmålet om det forelå noen skriftlige rutiner eller fast praksis som omhandler ansvar for å melde fra om relasjoner til personer som vil kunne være relevant i forbindelse med habilitetsvurderinger. Dersom det forelå slike rutiner eller praksis, ber komiteen om å få en nærmere beskrivelse av disse rutinene og/eller praksisen, og statsråden bes eksplisitt vurdere om disse habilitetsrutinene ble brutt i denne saken.

Jeg redegjorde i mitt brev 1. september 2023 til komiteen og i mine svar på spørsmål 1 og 11 for rutiner og praksis i Nærings- og fiskeridepartementet. Her fremgikk det at Nærings- og fiskeridepartementet har rutiner og fast praksis for praktisering av habilitetsreglene overfor politisk ledelse. Gitt habilitetsreglenes natur, vil det ikke være mulig å gi uttømmende informasjon om situasjoner hvor habilitetsspørsmål kan oppstå. Departementets interne rutiner har som formål å bidra til at embetsverket får et bedre overblikk over situasjoner hvor inhabilitet kan oppstå. Ved tiltredelse bes alle medlemmer av politisk ledelse om å fylle ut et skjema eller på annen måte redegjøre for relevant informasjon til embetsverket. For mitt vedkommende ble det gjort ved en grundig gjennomgang, blant annet i møte med

departementsråden, Eierskapsavdelingen og Administrasjonsavdelingen. De interne habilitetsrutinene ble i så måte fulgt. Videre ble det innhentet en vurdering fra Lovavdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet.

Denne gjennomgangen fokuserte på mitt eierskap i Vestre AS og eventuelle forretningsmessige tilknytninger til de selskapene staten er eier i. Videre forsikret jeg meg om at embetsverket var kjent med mitt vennskap med Sandvik. Jeg tenkte på det tidspunktet at dette var tilstrekkelig. Jeg ser i ettertid at relasjonen til Sandvik også burde vært et eget tema for gjennomgangen av mulige habilitetsutfordringer.

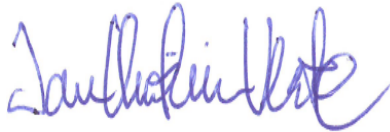
2. Komiteen viser til spørsmål 5 i kontroll- og konstitusjonskomiteens brev av 24. oktober 2023 og statsrådets svar på spørsmålet i brev av 31. oktober 2023. Komiteen ber om at statsråden eksplisitt besvarer spørsmålet om statsråden var klar over at Sandvik fungerte og var konstituert som avdelingsleder i de ulike avdelingene og om statsråden i denne perioden vurderte at dette kunne være problematisk med tanke på egen habilitet.

Jeg viser til mitt svarbrev datert 31. oktober 2023 til komiteen og svar på spørsmål 5. Jeg vil først bemerke at Sandvik har hatt midlertidige lederoppgaver som avdelingsdirektør i samme avdeling, men i to ulike seksjoner i avdelingen. Med unntak av korte ferieavviklingsperioder har hun ikke fungert som avdelingsleder (ekspedisjonssjef) i departementet i perioden hvor jeg har vært næringsminister.

Jeg ble ikke involvert i eller orientert om at Sandvik fikk midlertidige lederstillinger, og jeg fikk derfor ikke mulighet til å vurdere min habilitet før beslutningene ble fattet. Jeg ble informert om de tidligere administrative beslutningene knyttet til de midlertidige lederstillingene 5. oktober 2023. Den 14. oktober 2023 vurderte jeg min egen habilitet knyttet til Sandviks arbeidsforhold og jeg la til grunn at jeg var inhabil eller nær grensen til inhabil i spørsmål knyttet til disse sakene.

Til spørsmålet om jeg på et tidligere tidspunkt var klar over at Sandvik har fungert og blitt departementskonstituert som avdelingsdirektør, er svaret at jeg ikke var klar over at det ble fattet slike beslutninger før jeg ble orientert om dette 5. oktober 2023. Jeg har i ettertid tenkt grundig gjennom hvorvidt jeg burde ha reflektert over hennes ansvar og oppgaver. I et departement er det til enhver tid mange fungeringer og lederskifter. I saksmøter vil det normalt være flere til stede fra embetsverket. Dette har også vært tilfelle i mine møter med Sandvik i departementet. Saksbehandling, møter og annen kontakt politisk ledelse har med fagavdelingene dreier seg om næringspolitiske saker. Sandvik sin stilling i departementet har ikke vært tema. Derfor har jeg heller ikke reflektert over endringer av hennes rolle i departementet.

Med hilsen

Jan Christian Vestre